

Instrukcja dyplomowania na kierunku Grafika na Wydziale Sztuki Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie

Dla studiów II stopnia

Praca dyplomowa magisterska

Zakres pracy dyplomowej określony został zgodnie z opisem programu studiów w systemie PRK (Polska Rama Kwalifikacji), Regulaminem Studiów na Uniwersytecie Humanistyczno-Przyrodniczym im. Jana Długosza w Częstochowie (w paragrafach 30 i 31 „Praca dyplomowa”, paragraf 32 „Egzamin dyplomowy” i paragraf 33 „Ukończenie studiów”) http://www.dss.ujd.edu.pl/media/domeny/141/static/reg_studiow_od_2021/RS-obowi--zujacy-od-1-10-2021UJD.pdf oraz programami nauczania.

Na Uniwersytecie Humanistyczno-Przyrodniczym im. Jana Długosza w Częstochowie studenci II roku studiów II stopnia kierunku Grafika ze specjalnościami: Grafika artystyczna i projektowa, Grafika użytkowa, kończąc studia, przygotowują dyplomową pracę magisterską. Praca magisterska jest potwierdzeniem osiągniętych efektów uczenia się z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji uzyskanych w Pracowni dyplomowej.

Na początku 3 semestru studiów student/studentka wybranej specjalności określa pracownię, w której realizuje pokaz dyplomowy (wybór specjalności następuje pod koniec 1 semestru, informacja ta przekazywana jest do Dziekanatu Wydziału Sztuki). Promotorem może zostać prowadzący, wybraną przez studenta/studentkę pracownię dyplomową, samodzielny pracownik naukowy. Temat pracy magisterskiej, jej formę, zakres określa student/studentka w porozumieniu z wybranym promotorem. Warunkiem przystąpienia do obrony jest uzyskanie zaliczeń z przedmiotów objętych programem studiów, zdanie wymaganych egzaminów oraz pozytywna opinia promotora dotycząca zaawansowania dyplomowej pracy magisterskiej.

Promotor poświadcza przyjęcie pracy adnotacją na stronie tytułowej dokumentacji pracy

dyplomowej, która jest składana do dziekanatu w 1 egzemplarzu wraz z zewnętrznym nośnikiem danych. Zewnętrzny nośnik danych musi być opisany trwale, z podaniem tytułu pracy, imienia, nazwiska i numeru albumu autora.

Student/studentka przekazuje pracę promotorowi oraz recenzentowi do oceny w formie drukowanej wraz z zewnętrznym nośnikiem danych, nie później niż 14 dni przed obroną.

Dokumentacja magisterskiej pracy dyplomowej obligatoryjnie zostaje wgrana przez studenta/studentkę w system APD (Archiwum Prac Dyplomowych).

Dokumentacja pracy magisterskiej jest weryfikowana za pomocą odpowiedniego oprogramowania pod kątem naruszenia praw autorskich. Autorskie prawa osobiste do pracy dyplomowej należą do autora pracy.

Egzamin dyplomowy składa się:

- z prezentacji pracy artystycznej/projektowej;
- odczytu autokomentarza oraz streszczenia teoretycznej pracy pisemnej;
- odpowiedzi na pytania komisji egzaminacyjnej.

W trakcie obrony student/studentka otrzymuje dwa pytania od promotora oraz jedno od recenzenta. Odpowiedzi studenta/studentki podlegają ocenie. Na ocenę magisterskiej pracy dyplomowej składa się zarówno realizacja autorskiego dzieła artystycznego, autokomentarza oraz teoretyczna praca pisemna.

Ukończenie studiów na Wydziale Sztuki następuje po złożeniu egzaminu dyplomowego z wynikiem pozytywnym.

Absolwent kierunku Grafika – studia II stopnia otrzymuje dyplom ukończenia studiów z oceną końzącą, będącą wynikiem dodania:

- $\frac{1}{2}$ średniej arytmetycznej wszystkich ocen uzyskanych w toku studiów łącznie z ocenami niedostatecznymi;
- $\frac{1}{4}$ oceny pracy dyplomowej;
- $\frac{1}{4}$ oceny egzaminu dyplomowego, zgodnie z wydziałowym regulaminem dyplomowania.

Dyplomowa praca magisterska składa się z części artystycznej/projektowej i teoretycznej:

- Autorskiego dzieła artystycznego/projektowego (zestaw prac). Praca dyplomowa artystyczna/projektowa powinna być oryginalną, spójną prezentacją zgodną z poziomem i profilem kształcenia, opartą na umiejętnościach studenta z zakresu szeroko pojętej grafiki;
- Autokomentarza odnoszącego się do pracy artystycznej/projektowej. Powinien zawierać opis autorskiego dzieła artystycznego/projektowego (objętość tekstu co najmniej 1 strony);
- Pisemnej pracy teoretycznej (objętość tekstu minimum 10 stron). Zalecana tematyka zawiera się w szerokim obszarze wiedzy dotyczącej teoretycznych i praktycznych zagadnień historyczno-kulturowych lub współczesnych w obszarze sztuk wizualnych. Praca pisemna może wynikać z tematu pracy artystycznej/projektowej;
- Dokumentacji pracy dyplomowej (do formatu A4, w 3 egzemplarzach).

Dokumentacja pracy dyplomowej powinna zawierać:

- Ujednoliconą stronę tytułową;
- Tekst autokomentarza;
- Reprodukcje dzieł (zestawu prac artystycznych/projektowych). Powinny być opisane w następujący sposób: tytuł, technika, rok, wymiary (wysokość x szerokość w cm);
- Część teoretyczną pracy magisterskiej;
- Zewnętrzny nośnik danych z cyfrową wersją dokumentacji zawierającą tekst autokomentarza, reprodukcje prac w formacie jpg lub pdf, rozdzielczość 300 dpi, minimalna wielkość 15x20 cm oraz część teoretyczną pracy magisterskiej.

Kolejność układu kompozycyjnego pracy pisemnej:

- Spis treści;
- Wstęp;
- Rozdziały pracy;
- Podsumowanie;
- Załączniki, (każdy opatrzony numerem i na odrębnej stronie): spis rysunków (ilustracji, fotografii itp.);
- Bibliografia według alfabetycznego porządku autorów i zgodnie ze wzorem (patrz: wykaz pozycji bibliograficznych).

Zasady przygotowania edytorskiego prac dyplomowych

Ustawienia ogólne:

- a) rozmiar strony: do formatu A4;
- b) w przypadku wydruku jednostronnego:
 - ustawienia marginesów: prawy, górny i dolny – 2,5 cm, lewy – 3,5 cm,
 - numeracja stron: w stopce dolnej, wyjustowanie do prawej;
- c) w przypadku wydruku dwustronnego:
 - ustawienia marginesów: zewnętrzny, górny i dolny – 2,5 cm, wewnętrzny – 3,5 cm,
 - numeracja stron: w stopce dolnej, wyjustowanie do zewnętrznej krawędzi strony;
- d) krój czcionki: zalecany Times New Roman lub Calibri, interlinia: 1,5, rozmiar: 12;
- e) po tytułach pracy, rozdziałów i podrozdziałów nie należy stawiać kropki;
- f) należy stosować przypisy dolne, rozmiar czcionki: 10, numeracja przypisów od nowa w każdym z rozdziałów pracy;
- g) cytaty należy umieszczać w cudzysłowie (polskim, czyli: „”), bez kursywy i zmieniania czcionek. Jeśli cytowany jest dłuższy fragment, można go wyróżnić jako niezależny akapit bez cudzysłowu, mniejszym krojem (rozmiar czcionki 10). Wszystkie tytuły w tekście piszemy kursywą, chyba że są to tytuły czasopism – wtedy należy zastosować cudzysłów i czcionkę prostą;
- h) by zaznaczyć nowy akapit należy stosować wcięcia akapitowe (Format -> Akapit -> Wcięcie akapitowe) o wielkości 1,25 cm (nie wolno do zaznaczenia wcięcia używać tabulatora lub spacji);
- i) na końcu pracy należy zamieścić bibliografię, w której powinny znaleźć się jedynie dzieła cytowane, omawiane lub przytaczane w pracy;
- j) problem myślników:
 - dywiz „-” w złożeniach typu autor-narrator oraz w podwójnych nazwiskach,
 - półpauza (tzw. myślnik) „-” w większości pozostałych sytuacji.

Ilustracje – zasady ogólne:

- a) Ilustracje użyte w tekście powinny dawać możliwość ich wydruku w dobrej jakości (rozdzielczość 300 dpi, najlepiej bez kompresji lub z kompresją bezstratną);
- b) wszystkie ilustracje należy podpisywać bezpośrednio pod nimi. Jeśli na stronie

znajdują się tylko ilustracje, to na dole tej samej strony. Jeśli z powodów artystycznych nie ma możliwości umieszczenia podpisu na tej samej stronie, to powinien on się znaleźć na pierwszej kolejnej stronie umożliwiającej taki podpis;

c) numeracja ilustracji powinna być ciągła w całej pracy, ewentualnie można zastosować numerację dwurzędową (np. w rozdziale 1: Rys. 1.1, Rys. 1.2, w rozdziale 2: Rys. 2.1, Rys. 2.2 itd.);

d) każdy rodzaj ilustracji powinien być objęty własną numeracją (np. Rys. 1, Rys. 2 itd.; Fot. 1, Fot. 2 itd.);

e) sugerowany rozmiar czcionki podpisu ilustracji: 10;

f) na końcu pracy warto przygotować spis ilustracji.

Ilustracje – sposób przygotowania podpisów:

a) klasyczny format zapisu podpisu pod ilustracją: Autor/Autorka, *Tytuł pracy*, technika wykonania i/lub typ dokumentu, rok wykonania dzieła, format w centymetrach (nieobowiązkowo).

Przykładowo:

Rys. 1: J. Kowalski, *Pies obserwujący kota*, drzeworyt, 2020, 18 × 24 cm;

b) podając format najpierw podaje się wysokość, a następnie szerokość; w zapisie używa się znaku mnożenia (×), a nie litery „x”;

c) jeśli praca pochodzi ze zbiorów określonego muzeum/kolekcji, to po formacie pracy powinna znaleźć się stosowna adnotacja (w miarę możliwości ze wskazaniem numeru inwentarzowego).

Przykładowo:

Fot. 4: J. Kowalski, *Kot obserwujący psa*, kolaż fotograficzny, 1964, 10 × 15 cm, Muzeum Wojewódzkie, F.G. 6476J;

d) jeśli praca przytoczona jest na podstawie reprodukcji z innego źródła, to po formacie pracy powinno znaleźć się wskazanie tego źródła.

Przykładowo:

Rys. 2.2: J. Kowalski, *Pies i kot*, akwarela, 1982, 150 × 100 cm, w: *Przykładowy album artystyczny*, red. A. Wróbel, Zwierzyniec 1992, s. 45.

Rys. 2.3: W. Wiewióra, *Las – przestrzeń spełnienia*, olej na płótnie, 2012. Przytoczone za:
Tytuł strony internetowej, <http://www.stronainternetowa.pl/ze-wskazaniem-dokladnego/adresu> [dostęp: 13.02.2023].

Przykłady przypisów:

a) książki:

N. Mirzoeff, *Jak zobaczyć świat*, tłum. Ł. Zaremba, Katowice 2016, s. 15.

b) artykuł w czasopiśmie:

W. Michera, *Obraz, opowieść*, „Konteksty. Polska Sztuka Ludowa” 2008, nr 4, s. 9.

c) rozdział w zbiorze tekstów:

W. Kandinsky, *Sztuka dzisiejsza jest żywotna bardziej niż kiedykolwiek*, tłum. J. Maurin-Białostocka, w: *Artyści o sztuce. Od Van Gogha do Picassa*, wyb. i oprac. E. Grabska, H. Morawska, Warszawa 1963, s. 526.

d) tekst dostępny jedynie w internecie:

K. Sienkiewicz, *Weneckie sny*, <https://www.dwutygodnik.com/artykul/10069-weneckie-sny.html> [dostęp: 13.02.2023].

e) teksty, które już się pojawiły w danym rozdziale:

N. Mirzoeff, *Jak zobaczyć świat...*, s. 55.

f) tekst przytaczany w poprzednim przypisie:

Tamże, s. 56.

Bibliografia:

Kandinsky W., *Sztuka dzisiejsza jest żywotna bardziej niż kiedykolwiek*, tłum. J. Maurin-Białostocka, w: *Artyści o sztuce. Od Van Gogha do Picassa*, wyb. i oprac. E. Grabska, H. Morawska, Warszawa 1963.

Michera W., *Obraz, opowieść*, „Konteksty. Polska Sztuka Ludowa” 2008, nr 4.

Mirzoeff N., *Jak zobaczyć świat*, tłum. Ł. Zaremba, Katowice 2016.

Sienkiewicz K., *Weneckie sny*, <https://www.dwutygodnik.com/artykul/10069-weneckie-sny.html> [dostęp: 13.02.2023].

Uwagi dodatkowe do przypisów i bibliografii:

a) jeśli tekst jest tłumaczony z języka innego niż polski, to zawsze należy zawrzeć także

informację o tłumaczu, która powinna być umieszczona po tytule utworu;

b) jeśli autor/autorka pracy dyplomowej samodzielnie tłumaczy cytaty, to należy to wskazać w przypisie (ale już nie bibliografii), wskazując swoje inicjały.

Przykładowo:

N. Surname, *Very important book*, Oxford 2017, s. 45. Tłum. moje – J.D.

c) w przypadku tekstów z Internetu nie można podawać jedynie adresu ogólnej strony (np. onet.pl lub instagram.com) – adres musi prowadzić konkretnie do strony, z której pochodzi cytat;

d) każda strona internetowa posiada swój tytuł – należy go traktować tak, jak tytuł książki;

e) ogromna większość stron internetowych posiada określonego autora, którego należy wskazać – jest on zwykle podpisany pod tytułem, pod tekstem lub w stopce informacyjnej strony (na to warto zwrócić szczególną uwagę w przypadku blogów). Czasami jednak (szczególnie w przypadku tekstów na dużych portalach) autorstwo zaznaczone jest jedynie inicjałami lub pseudonimem – podajemy wówczas właśnie te dane;

f) należy zwrócić uwagę na to, że każdy utwór udostępniany w Internecie posiada swój unikalny adres – nawet wpis na Facebooku (link do konkretnego postu znajdziecie po kliknięciu na datę jego publikacji), post na Instagramie (należy kliknąć w konkretne zdjęcie), a także utwór na Spotify (należy wybrać opcję skopiowania łącza do utworu).

Gdzie znaleźć odpowiedzi na bardziej szczegółowe pytania?

a) pamiętaj, że pierwszą osobą kontaktową w sprawie szczegółów dotyczących opisu bibliograficznego jest promotor/promotorka;

b) najczęściej w Polsce polecaną publikacją dotyczącą zasad bibliograficznych i edycyjnych jest książka:

A. Wolański, *Edycja tekstów. Praktyczny poradnik*, Warszawa 2008 (oraz wydania późniejsze).

Zgodnie z zarządzeniem wewnętrznym Nr R021.1.49.2020 Rektora Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie z dnia 24 czerwca 2020r. praca dyplomowa (licencjacka/magisterska) objęta jest systemem APD, zgodnie z paragrafem 3 zarządzenia:

1. Student, którego dane zostały przygotowane zgodnie z § 2, przed przystąpieniem do egzaminu dyplomowego zobowiązany jest do wykonania w systemie APD następujących czynności:

1) wypełnienia formularza zawierającego szczegółowe dane dotyczące pracy dyplomowej, w tym: tytuł pracy w języku angielskim, słowa kluczowe oraz streszczenie w języku polskim zaakceptowane przez promotora pracy.

2) wprowadzenia do systemu APD ostatecznej, zaakceptowanej przez promotora wersji elektronicznej pracy w formacie PDF, scalonej do jednego pliku o nazwie zgodnej ze wzorem nr indeksu.pdf, oraz ewentualnych załączników. Załączniki powinny zostać spakowane do jednego pliku archiwum (ZIP, RAR, 7Z) przy czym rozmiar pliku nie powinien przekraczać 25MB. W przypadku konieczności wprowadzenia większego pliku z załącznikami należy skontaktować się bezpośrednio z Zespołem Systemów Informatycznych Obsługi Dydaktyki.

3) wydrukowania karty pracy i oświadczenia w sprawie praw autorskich.